

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 36 nr. 21

19. oktober 2023

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass./Foto. Gert Hansen

Angalanissat tulleq
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk.

- Nammineq akiligassaappat attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Suliffeqarfittut inniminniinermi attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

Bestil din rejse hos
Grønlands Rejsebureau.

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 701107 • www.greenland-travel.gl

Åbningstider
Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Det professionelle byggemarked

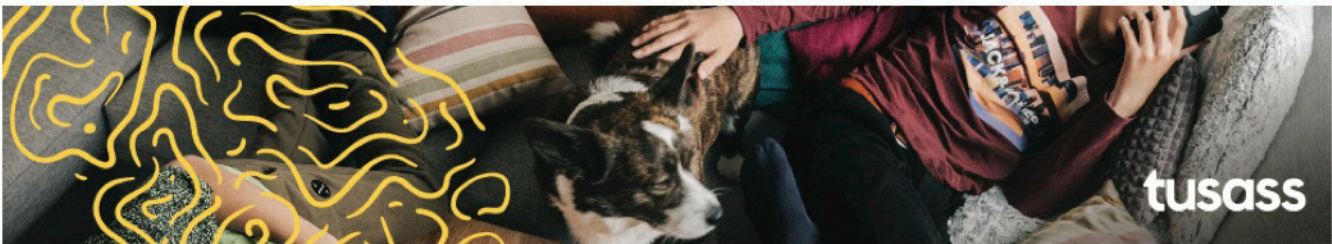
Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppenarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsavede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Neqi A/S:

Toqoraaviup aaqqissuussaana piginnittaalu annertuumik allangortinneqassapput

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinnullu Naalakkersuisoq, Kalistat Lund (IA) ammasumik oqaluttuarpoq Neqi A/S annertuumik allangortinneqassasoq, maannalu inuussutissarsiutinik ingerlataqartut namminersortut piginneqataasinnaalernissaat neqeroorutigineqartussanngortoq.

Kalistat Lund (IA) upperinnippoq Neqi A/S siunissaqartoq. Taamaattorli erseqqissaavoq ullumikkutut iluseqarluni ingerlaqqissinnaanngitsoq:

- Assut ajuusaarnarpoq suliffeqarfik nunalerinermik inuussutissarsiuteqartunut aammalu minnerunngitsumik inuiaqatigiinnut tamanut taamak pingaaruteqartigisoq KNI-p tungaanit ukiuni qulikkaani peqquserlutoqarneratigut taamak annertutigisumik eqqugaasimammat, Kalistat Lund oqarpoq nangillunilu:

- Tassa piffissami taamak sivistutigisumi ilisimasimannngilarput ingerlatseqatigiiffik piviusumik qanoq ingerlanersoq qanorlu angusaqartarnersoq, tassunga pissutaavoq KNI-p tungaanit pilersaarusiukkamik ataqatigiissaakkamillu ingerlatseqatigiiffiup naatsorsuutai peqquserlunnikkut pinnersarneqartarsimammata, Kalistat Lund Sermitsiaq.AG-mut oqarpoq nangillunilu:

- Tupinnartualu tassaavoq ukiuni taamak amerlatigisuni arlaannaalluunniit pasitsassimannngimmat, aatsaat kinaassutiminik isertuussilluni pissutsit qanoq innerinik oqaluttuurtup oqaluttuaa paasiniarneqalermat paasineqarpoq ilumut pissutsit taamak ingerlasimasut. Tassa ukiq naatsorsuioorfik takkutilersorlu aningaasanik KNI-miit Neqimut nuussisoqartarsimavoq, naatsorsuinerlu pereeraangat aningaasat KNI-mut utertinneqartarsimallutik, taamaalillunilu takuneqarsinnaajunnaarsarneqarsimavoq Neqi A/S piviusumik

^{Nutaq}
kujataamiu

Naqiterisoq / Udgives af:

Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq

Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60

e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Akisusaalluni aaqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iloqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

26. oktober 2023

Normu tulleg saqqummeqqissaaq:
Næste nummer udkommer igen:

2. november 2023

qanoq ingerlanerseq, isumaqalersitsisoqarsimavorlu Neqi A/S amigartooraraluarluni ajunngitsumik ingerlasoq, Kalistat Lund nassuiaavoq.

Suleqatigiissitaq aaqqiussutissanik siunnersuusiorpoq
Peqquserlulluni kisitsinik allannortiterisoqartarsimanerata kingunerisaanik aammalu susoqarpiartarsimaneraniq misissuisitsinerup kingunerisaanik ingerlatseqatigiiffik pillugu misissuinerit sukumiinerusut ingerlanneqarput:

- Pingaaruteqarpoq kisitsit paasissutissallu eqqortut tunngavigineqarnissaat aammalu ingerlatseqatigiiffiup killiffiata paasineqarnissaa siunissaa pillugu oqaluuserilertinnagu.

Naalakkersuisunit suleqatigiissitamik pilersitsinikuuvugut sunik tamanik qulaajaallunilu ingerlatseqatigiiffiup siunissaa pillugu siunnersuusiorpussanik. Tassa suleqatigiissitap innersuussuteqarnissaa ilanngullugu aalajangiunnikuuarput, taamaalilluta piviusorsiorpussanik ingerlatseqatigiiffiup siunissaa ilusilersorsinnaaniassagatsigu, Kalistat Lund Sermitsiaq.AG-mut oqaluttuarpoq.

Peqquserluttoqarneratigut kusassaanerit

Naalakkersuisoq Kalistat Lund (IA) innersuussivoq Naalakkersuisut paasissutissat pigisaat qularutissaanngitsumik ersersitsisut peqquserluttoqarneratigut kusassaasoqartarsimasoq, taamaammallu pissusissamisuussasoq peqquserluttoqarsimasut akisussaatinneqarnissaat.

Kalistat Lund isumaqarluinnarpoq ingerlatseqatigiiffiup aaqqiussuusaanera aammalu piginnittui eqqortumik aaqqiigineqarsinnaappata, Neqi A/S-ip siunissaa qulakkeerniarneqarsinnaasoq aammalu siunissami ingerlatseqatigiiffik taanna suliffissaqartitsiniarfittuinnaq atorunnaarsinneqassasoq:

- Peqquserlulluni kisitsisinik allannortiterisarneq akuersarneqarsinnaanngilaq, pinerlunneruvoq aammalu naatsorsuutigaara pisimasup immikkuualuttortai tamarmik qaqilerneqassasut akisussaasoqartitsissasorlu, Kalistat Lund oqarpoq nangillunilu:

- Naalakkersuisunit pingaaruteqarpoq erseqqissaatigissallugu, savaatillit allatullu nunalerinermik ingerlataqartut pisumi matumani mamianartuliami ukiuni arlalissuarni ingerlasisamumi minnerpaamilluunniit attuumassuteqanngimmata, ajoraluartaumillu maluginiarparput innuttaaqatitta ilaasa nunalerinermik inuussutissarsiuqartortavut pisooqataasimatusut inissinniartalersimagaat. Tassunga tunngatillugu erseqqissaatigissavara qulaajaaneq sapinngisamik ammasumik ingerlanneqassasoq naatsorsuutigatsigu, tassami nunalerinermik inuussutissarsiuqartortavut sussuseqanngitsut ilanngullugit pisuutinniarneqarnerat pissutissaqanngilaq, Kalistat Lund erseqqissaavoq.

Neqi A/S siunissaqartooq upperivaa

Tassa Neqi A/S pillugu suleqatigiissitamik Naalakkersuisut sulisitsippot, kingusinnerusukkut qulaajaanerit naammassip-pata aammalu toqoraaviup siunissaa qanoq anilliariffissaqarnerseq ilanngullugu innersuussuteqartoqareerpat allannortilluinnarlugu ingerlanneqalernissaa siunniunneqassasoq aammalu tassunga atatillugu namminersortunik pigineqataajumasunik piginneqateqalersinnaaneq pillugu innersuussisoqassaaq:

- Ingerlatseqatigiiffiup aaqqiussuusaanera patajaatsoq tunngavigalugu aammalu neriuppunga piginnittut eqqortut na-saarinerisigut, toqoraavik siunissaqarluartinneqarsinnaavoq maannamullu ingerlatsinerliortoqarsimanera anigorlugu siunissamat ilusissaa ilusilersorneqarumaarpoq. Taamaammata aamma suleqatigiissitaq misissuittipparput pisortat namminersortullu piginneqatigiillutik ingerlatseqatigiiffimmik qanoq ingerlatsinnaanersut, neriutigaaralu namminersortulit suliffeqarfiutillit ammajumaartut Neqi A/S-ip siunissaa pillugu suleqatigiinnissamat, Kalistat Lund oqarpoq.

Piviusorli tassaavoq KNI A/S suli Neqi A/S-mik piginnittut, inuiaqatigiit, sinnerlugit aqutsimmat.

Sermitsiaq.AG-mit sapaatip akunnerata siuliani oqaluttuuarput KNI-p Neqi A/S akiitsuiniq 142,5 millioner koruuninik isumakkeerfigisimagaa.

Qularutissaanngilaq namminersorlutik inuussutissarsiuqartut ingerlatseqatigiiffimmik amigartooruteqarfiusumik ingerlanneqartumik aammalu kisitsisinik kusassaallunilu peqquserluttoqartoqarati-gut tusaamaneqarnermigut innarlerneqarsimasumik piginneqataa-nissaminut soqutiginnissanersut.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

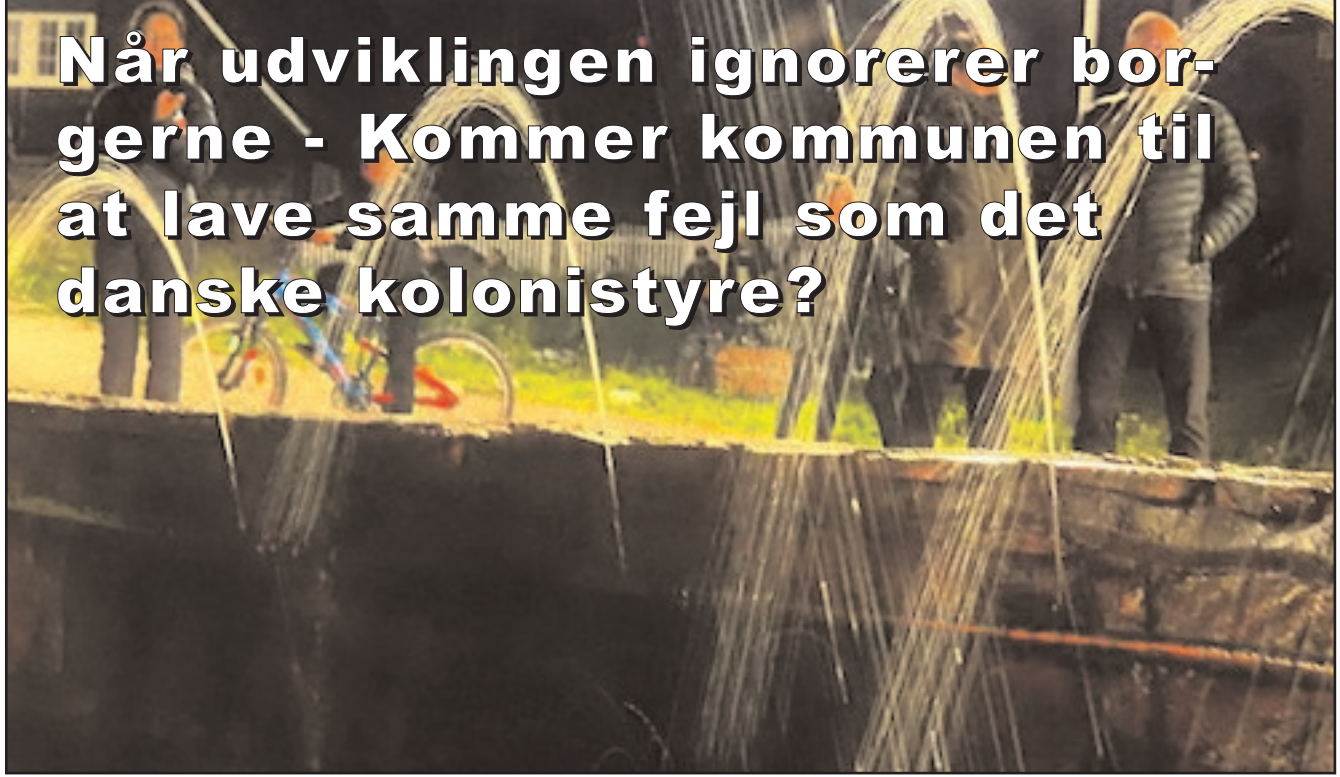
Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Når udviklingen ignorerer borgerne - Kommer kommunen til at lave samme fejl som det danske kolonistyre?

I kommunen arbejder de hårdt. De løfter vigtige opgaver. De forsøger at arbejde med udvikling, og med almindelig service - samtidig! Det kan ligne at det er umuligt at løfte det hele, og opgaverne bare bliver ved med at blive flere og flere. Så kan man godt forstå, hvis kommunen forsøger at fravælge det som ikke er vigtigt.

Borgernes passionsprojekter fraprioriteres

Det er måske derfor, det er begyndt at føles som om at man bliver ignoreret som ressourcestærk borger der henvender sig vedrørende ikke-essentielle samarbejder eller idéer. Det kan være at kommunen tænker, at de først har tid og overskud til den slags unødvendigt "ekstra-arbejde" når alle ildebrandene er slukket. Så ind til den dag, hvor ildebrandene er slukket, og udviklingsplanerne er i land, fokuserer kommunen på sig selv, og på deres egne opgaver og ressourcer.

Kommunens opgaver prioriteres, og vokser i omfang

Nogen opgaver er det normalt, at kommunen er hovedaktør på. Det er normalt, at kommunen er hovedaktør på opgaver som offentlig service og infrastrukturplanlægning (som f.eks. investeringer i lufthavne). Men med andre opgaver er det lidt usædvanligt, når en kommune er hovedaktør. For eksempel er det unormalt, når en kommune går ind og detaljestyre en erhvervsudvikling. Og kommune kujalleg bruger ekstraordinært mange kræfter på detaljeorienteret erhvervsudvikling. I den seneste planstrategi lægges en usædvanligt detaljeret plan for erhvervsudvikling. Innovation South Greenland, en selvstændig gren af kommunen til erhvervsudvikling, er blevet stiftet. Kommunen har holdt diverse erhvervsudviklingsmøder, og givet løfter om f.eks. at lægge planer for Narsarsuaq, og at gå med og sikre udvikling der.

Den kommunalt styrede erhvervsudvikling har ikke imponeret endnu

Men ind til videre har den kommunalt styrede erhvervsud-

vikling ikke leveret. Der er borgere, som siger at kommunen kunne have gjort det bedre. Udviklingen står for stille. Kig på indbyggertallet. Kig på byggemodningen. Kig på virksomhederne og deres kapacitet. Men hvad hvis det faktisk er værre endnu: hvad hvis udviklingen faktisk er gået baglæns, og ikke kun har stået stille? Og hvad hvis løsningen er en kommune som er villig til at prøve at gøre mindre end de gør nu?

En overset negativ udvikling

Der tales om at indbyggertallet skal op, for at vise positiv udvikling. Men hvad med det tab, når en indbygger som har arbejdet her i 20 år går på pension, og bliver erstattet af en række personer som kun arbejder i stillingen i 5 måneder hver? Der står indbyggertallet stille. Og hvad med det tab, når en frivillig holder op med at være frivillig fordi de får kræft, eller deres knæ begynder at gøre fod ondt til at gå ud om aftenen? Hvad med det tab, når en forening mister medlemmer fordi deres klubhus er skimmelsvampramt, men de ikke kan få tilladelse til at reparere den fordi kommunen syntes at arealet hellere skal inddrages til at imødekomme kommunens erhvervsudviklingsvisioner? Hvad så? Der er indbyggertallet det samme, men hvor meget fattigere er vi blevet? På denne måde er Qaqortoq blevet mere og mere fattigt hvert eneste år de sidste 20 år, hvor flyttefrekvensen og gennemsnitsalderen er steget, og steget, og steget, og frivilligheden er faldet. Det er ikke manglende udvikling. Det er stabil og sikker NEGATIV udvikling.

Kommunen og det danske kolonistyre har samme blinde vinkel

Det er bredt anerkendt at der på mange måder skete en negativ udvikling under det danske kolonistyre. Mens GTO havde fokus på sundhed og erhvervsudvikling, lavede de voldsom negativ humanitær udvikling. Deres målrettede og ambitiøse udviklingsstrategi ledte til en drastisk negativ kulturel, psykisk og social udvikling. På denne måde minder kommunen og det danske kolonistyre desværre om hin-

anden: Ved at lægge ambitiøse planer og fokusere målet på at realisere dem, lukker de borgerne ude, og faciliterer en negativ udvikling indenfor alle de ting, som de ikke har fokus på. Den danske stat retfærdiggjorde sig ved at sige, at de vidste bedre end grønlanderne. Tror kommune Kujalleq, at de ved bedre end deres borgere? Måske, måske ikke. Men lige meget hvad de tror, er effekten den samme: Kommunen har magt til at stoppe udvikling simpelthen ved ikke at svare på henvendelser, og derfor leder deres "målrettede strategi" til en decideret negativ udvikling indenfor alt det, de ikke lige prioriterer.

Men den humanitære værdiskabelse er så stor. Vi behøver ikke måle værdien, det skaber. Vi kan se at det er vigtigt.

En bøn til kommunen: Tag imod borgernes invitationer til samarbejde

Vi er nødt til at stoppe denne negative humanitære udvikling. Vi er nødt til at måle lavere flyttefrekvens som en større succes end tiltrækning af tilflyttere. Vi er nødt til at værne om frivilligheden, om de sociale netværk, om kulturen... om al den trivsel, som borgerne synes er vigtig, og som kommunen ikke har mål for. Og derfor er kommunen nødt til at prioritere at give svar på de borgere som henvender sig om passionsprojekter. Når det er projekter, som borgerne selv kan lave fundraising til, og kommunen bare skal give tilladelse, så bønfalder jeg jer:

GRIB DEN MULIGHED MED KYS! Det kan godt være at projektet ikke giver jer indbyggere eller øget skatteindtægt.

Og der er ingen borgere som vil anklage jer for at prioritere forkert, ved at i prioriterer at tage tid til at gå i dialog med ildsjæle og frivillige. Tag den tid! Find plads til dem i jeres kalender! Tag det op til kommunalbestyrelsesmøderne! Vi forstår at kommunens budget er stramt, men jeres tid må i kunne give af! Det handler om vores land, om vores kultur, om jeres borgere! Anerkend dem - inddrag dem - svar dem, og lad os samskabe! Jeres borgere er jeres vigtigste ressource. Vigtigere end turister. Vigtigere end mineraler. Vigtigere end landingsbaner. VIS AT I FORSTÅR DET.

Ærbødigt

Emma Ragnhof
Brændende ildsjæl

HELLY HANSEN WORKWEAR UNDERTØJ

Trøje eller pant med merinould og den unikke LIFA-fiber. Perfekt under kolde og fugtige forhold.
(Best. nr. 1989225, 1989198)

SAMMEN BYGGER VI ÅRETS FØDELSDAGS FEST

UKIOQALERNERUP NALLIUSSINISSAA
ATAATSIMOORLUTA AAQISSUUPPARPUT

GEDESKINDSHANDSKER

Klassisk dame og herremodel med strikket for.
(Best. nr. 1713961, 1713957)

249,-

229,-

KAMA BALACLAVA

Softshell med techostretch fleece og Gore-Tex windstopper.
(Best. nr. 9742423)

1.395,-

HELLY HANSEN WORKWEAR BUKS

Model Magni. Super dejlig 4-vejs stretchboks med suveræn pasform.
(Best. nr. 1834556)

STARK STØTTER Børnehjemmet Sikkerneq

FRIT VALG

499,-

Akit pitsassuit aviiitsinni takoriakkitt imaluunniit nittartagarput alakkaruk
www.STARK.gl

Se de stærke priser i vores avis eller besøg vores hjemmeside på www.STARK.gl

STARK Qaqortoq
Box 339 • 3920 Qaqortoq • Tlf. 38 37 30

BESØG OS PÅ FACEBOOK
STARKKALAALLITNUNAAT

Medlem af CSR Greenland

Priserne gælder fra torsdag d. 19. oktober til lørdag d. 21. oktober 2023. Der tages forbehold for pris- og afgiftsændringer, trykfejl og udsolgte varer samt forsinkede leverancer. Foto: Inger, Inger, Inger

SISA ukiup affaani siullermi millio- ninik pissarsiaqartitsilluni siua- riaqqippoq

Ukiup 2023-p affaani siullermi soraarnerussutisianik aningaasaateqarfik 350 mio. kr.-nik pissarsiaqartitsivoq.

2022-p aallartinnerani aningaasaliissuteqartarnermi niuerfinni annertuumik nalorninarqartitsivoq, tamannalu soraarnerussutisianut aningaasaateqarfiup SISA-p ukiup affaani siullermi 727 mio. kr.-nik annaasaqarfigaa.

SISA Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisianut aningaasaateqarfiit annersaraat, qujanartumillu ukioq manna malunnaatilimmik ingerlalluortoqarneruvoq.

Soraarnerussutisianut aningaasaateqarfik 350 mio. kr.-nik pissarsiaqartitsisoq, ukiup affaanut naatsorsuutit takutippaat.

Sinneqartoorutinit 48 mio. kr.-nit soraarnerussutisiani pissarsianut akileraarummut akiliutigineqassapput.

Soraarnerussutisianut aningaasaateqarfiup angusaq naammaginarlutut nalilerpaa, kisianni suli nalorninarqarpoq:

Suli annertuumik nalorninarqartoq

- Aningaasaliissuteqartarnermi angusaq 2023-mi ukiup affaani siullermi naammaginarpoq, kiisalu 2022-mi aningaasaliissuteqartarnermi annaaneqartut affaasa missaat iserteqqinneqarput. Taamaattorli suli aningaasaliissuteqartarnermik niuerfinni suli annertuumik qularqarpoq, SISA ukiup affaanut nalunaarusiami allappoq.

Ukiup affaata tullianut naatsorsuutini, SISA-p nalorninarlut aalajangersimasut arlallit erseqqissarpai:

- Aningaasat pisissutaasinnaanerisa nalikillinerat suli annertuvoq aamma tamatuma kingunerisinnaavaa aningaasarsiornerup kinguariarnera kiisalu tamatuma kingunerisaanik aktiat nalingisa appariornerat. Erniat 2022-mi annertuumik qaffapput tamannalu obligationini annertunngitsumik annaasaqaataavoq.

Sorsunneq aamma pissanganartoqarnera

- 2023-mi ukiup suli annertunngitsumik annaasaqaataavoq, kiisalu erniat suli qaffaqinnissaat aarlerinaateqarluni.

Taamatuttaaq suli Ukrainemi sorsuttoqarpoq kiisalu Kinap aamma Nunat killiit akornanni pissanganartoqarpoq, taamaattumik nunarsuaq tamakkerlugu politikikkut pissutsit aammattaq qularnermut tapertaavoq, SISA ukiup affaanut nalunaarusiamini allappoq.

Soraarnerussutisianut aningaasaateqarfiulli aningaasaliinerit siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu pissarsiffiunissaat qularinngilaa.

Ukiup affaani siullermi 2023-mi ilaasortat akileeqaataassutaat f.e.r. katillugit 176,6 mio. koruunit akilerneqarput.

Ukiumi siuliani piffissami tassani ilaasortat ingerlaavartuumik akileeqaataassutaannut naleqqiussilluni 14,3 mio. koruuninik amerlipput kiisalu aqqiussinermi allanit nuunneqartut 1,1 mio. koruuninik apparlutik, SISA nalunaarusiami taama allappoq.

Kujataani Asaasoq ApS Sydgrønlands Rengøring ApS

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

asaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq

Professional Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse

Qaqortumi mittarfiliorneq pillu- gu KAIR isumaqatigiissusiorpoq

KAIR har landet aftale om luft- havnsbyggeriet i Qaqortoq

Kalaallit Airports Domestic (KAIR) MT Højgaardimik suleqatigiinnermut isumaqatigiissutiminik taamaatitsinerata kingorna, Qaqortumi mittarfissami mittarfiup illutaanik sanaartornermik suliaasaq KJ Greenlandip pissarsiaraa. Isumaqatigiissut terminalip, AFIS-it napasuliartaata sullissinermullu illutassat nutaat sanaartornissaannik imaqarpoq.

Ukiuni arlalinni nalornissuteqartoqarlunilu isumaqatiginninniartoqareersoq, Kalaallit Airportsimi suliniummi pisortaq, Aviaaja Karlshøj Knudsen eqqissiallassinnaangorpoq.

- Neriutigisatsinniit suliap ingerlanera sivisunerusimavoq ajornakusoornerusimallunilu. Kisianni maannakkut suliasami isumaqatigiissutit anginerusut kingullersaat anguarput aammalu illutassai aamma aallartissinnaalerlugit, tamannalu soorunami nuannaarutigaarput oqiliillaatigalugulu. KJ Ilulissani suleqatigilluareerparput, tassani aamma mittarfittaasami illutassanik sanaartorneq taakkua suliarimmassuk, aammalu suliaasaq pikkorisuseqarlutik piginnaaneqarfialugulu suliariumaaraat qularinngilarput.

KJ Greenland Ilulissani sanaartornermut aamma akisussaa-suusoq, tamaviaarnartumut nutaamut qilanaarlunilu suliniummut akisussaasunnorneq qimmatsaatigaa.

- Tamanna uagutsinni KJ Greenlandimi aamma suliaasaavoq annertoq pingaaruteqartorlu, akisussaaffigileratsigulu nuannaarutigaarput. Ilulissani illutassat sanaartorlugit ingerlallualereerpugut, tassanilu arlalippassuarnik iluaqutaasunik misilittagaqalereerluta atorluarsinnaasatsinnik.

Taamaattumik aamma Qaqortumi suliaasaq kivissinnaagipput qularinngilarput, aallartinnissaalu qilanaarlutigu, Karl Jensen, KJ Greenlandimi pisortaq oqarpoq.

Naatsorsuutigisamit kinguaattoorneq sivikinnerusoq KJ upernaamut mittarfiup illutassaannik sanaartorluni aallartissaq aammalu illutassat 2025-mi decembarimi naamassinissaat naatsorsuutiginerpoq.

Tassa imaappoq, suliaasaq pilersaarutaappaartunut sanilliullugu annikitsuinnarmik kinguaattuussaaq, aammalu mittarfiup 2026-p aallartinnerani ingerlanneqarsinnaalernissaa naatsorsuutigineqarluni.

Mittarfittaasami terminali 2.530 kvadratmeterinik angissuseqartussaavoq aammalu nalunaquttap akunneranut ilaasunik 200-nik sullissisinaanissamut angissusiligalluni.

Sullissinermut illutassaq 2.130 kvadratmeterinik aammalu AFIS-inut napasuliaq 160 kvadratmeterinik angissuseqarpoq.

KJ Greenland har fået opgaven med at opføre luft-havnsbygninger i den kommende lufthavn i Qaqortoq, i kølvandet på Kalaallit Airports Domestic (KAIR) beslutning om at opsigesamarbejdsaftalen med MT Højgaard om totalentreprisekontrakten. Kontrakten omfatter byggeriet af en ny terminal, AFIS-tårnet og en servicebygning.

Efter flere års uvished og forhandlinger, kan projektdirektør i Kalaallit Airports, Aviaaja Karlshøj Knudsen sænke skuldrene en smule.

- Det har været en længere og sværere proces, end vi havde håbet. Men nu er vi i mål med projektets sidste større kontrakt, og det glæder os selvfølgelig. Vi har allerede et rigtig godt samarbejde med KJ i Ilulissat, hvor de også står for byggeriet af bygningerne i den nye lufthavn, og vi er sikre på, at de vil løse opgaven professionelt og kompetent.

KJ Greenland, der også er ansvarlige for byggeriet i Ilulissat, ser frem til den nye udfordring og udtrykker begejstring for at have fået ansvaret for projektet.

- Det er endnu en stor og vigtig opgave for os i KJ Greenland, som vi er glade for at have fået ansvaret for. Vi er allerede godt i gang med bygningerne i Ilulissat og har her fået en lang række nyttige erfaringer, vi kan trække på. Vi er derfor sikre på, at vi også kan løfte opgaven i Qaqortoq og glæder os til at komme i gang, udtaler Karl Jensen, direktør for KJ Greenland.

Mindre forsinkelse end ventet

KJ Greenland forventer at påbegynde byggeriet af luft-havnsbygningerne til foråret og planlægger at have dem færdige inden udgangen af 2025.

Det indebærer, at projektet kun vil have en mindre forsinkelse i forhold til den oprindelige plan, og lufthavnen forventes at blive operationel i begyndelsen af 2026.

Projektet omfatter opførelsen af en terminal på 2.530 kvadratmeter, som er designet til at kunne håndtere 200 passagerer i timen. Derudover omfatter det en servicebygning på 2.130 kvadratmeter samt et AFIS-tårn på 160 kvadratmeter.

Grøntsager fra Upernaviarsuk har succes

Et eksperiment med jordbær har været et stort trækplaster, fortæller gartner.

Flere friske lokale grøntsager, mere selvforsyning og mindre import. Det er nogle af Naalakkersuisuts målsætninger i en kommende selvforsyningsstrategi, der bliver den første af sin slags herhjemme, skriver avisen Sermitsiaq.

En af dem, der gør Grønland mere selvforsynende, er fri-landsgartneren Kim Neider. Han overtog 1. april sidste år forsøgsgartneriet i Upernaviarsuk og har dette efterår været på rundrejse på Island for at indsamle inspiration og input

til grøntsagsdyrkning i Sydgrønland.

Siden Kim Neider overtog forsøgsgartneriet er det gået stærkt. Broccoli, nedfryselige hvidkål, rabarber, rødbeder, jordbær og flere forskellige salattyper er bare nogle af de grøntsager, som Kim Neider har kunnet høste denne sæson. Og der har været stor interesse for dem, fortæller han.

- Jeg har fået utrolig meget opbakning om projektet, og i forhold til, at jeg startede fra bunden sidste år, så er det vokset hurtigt, og mange private kommer herud og køber grøntsager. I år har jeg lavet forsøg med jordbær i drivhus, og det har virket som et stort tiltrækningsplaster for især børnefamilier, siger Kim Neider.

Håber på flere avlere

Det var blandt andet problemer med afsætning af sydgrønlandske kartofler, der lå til grund for Kim Neiders besøg på Island, der har et lignende klima som herhjemme. Formålet med besøget var at få inspiration fra den islandske grøntsagsproduktion, som er en del større end den grønlandske. Dels på grund af adgang til billigere varme i drivhuse, skønner Kim Neider, der normalt er alene om arbejdet i forsøgsgartneriet, men denne sommer har haft en gartnerpraktikant til at hjælpe med høstningen.

Offentligt/privat ejerskab af underskuds-ramt slagteri skal undersøges

Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Kalistat Lund (IA) afslører nu, at Neqi A/S skal ændres radikalt, og at man nu vil række hånden ud til private aktører med henblik på medejerskab af selskabet, der bløder økonomisk med underskud.

Kalistat Lund er overbevist om, at Neqi A/S har en fremtid. Men ikke i den struktur, det eksisterer under i dag:

- Det er sørgeligt og trist, at virksomheden, der har så stor betydning for landbrugssektoren og ikke mindst for hele befolkningen, er blevet ramt så hårdt af KNI's manipulation igennem næsten et årti, siger Kalistat Lund og fortsætter:

- Vi har i al den tid ikke fået retvisende billede af, hvordan selskabet klarer sig, fordi man fra KNI's side systematisk har manipuleret med virksomhedens regnskaber ved at pynte på resultatet. Og det uden at nogen opdagede det, før der kom en whistleblower og fortalte, hvordan KNI overførte midler til selskabet, når regnskabet skulle laves, og efterfølgende overførte pengene tilbage til KNI, når regnskabet var lavet og dermed så det ud til, alt var i orden hos Neqi A/S, forklarer Kalistat Lund.

Arbejdsgruppe igang med løsningsmodeller

Som konsekvens af denne manipulation og som konsekvens af optrævelingen af, hvad der rent faktisk er foregået igennem de sidste ti år, er selskabet nu sat under lup:

- Det er vigtigt, at vi har valide informationer om selskabets status, før vi kan tale om dennes fremtid. Vi har fra Naalakkersuisut derfor igangsat en arbejdsgruppe, der nu er igang med at endevende alt. Men arbejdsgruppen skal også komme med indstillinger til, hvordan vi kan sikre selskabets fremtid, fortæller Kalistat Lund overfor Sermitsiaq.-AG.

Kriminelle handlinger

Naalakkersuisoq Kalistat Lund (IA) henviser til, at der ifølge Naalakkersuisuts overbevisning er sket kriminelle handlinger, og at de, der har begået de kriminelle handlinger, skal drages til ansvar.

Kalistat Lund er overbevist om, at man med den rigtige

konstruktion og ejerskab, kan give Neqi A/S en givtig fremtid, og hvor man ikke blot anser virksomheden som en arbejdspladsskabende virksomhed:

- Denne form for manipulation er utilgiveligt, det er kriminelt og jeg forventer, at alle sagens kendsgerninger ser dagens lys, og de ansvarlige bliver draget til ansvar, siger Kalistat Lund og fortsætter:

- Det er vigtigt for Naalakkersuisut at understrege, at fåreholderne og det øvrige landbrugssektor på ingen måde er delagtige i den svindel, der har foregået igennem årene, men vi bemærker med beklagelse, at nogle forsøger at delagtiggøre dem. Jeg vil i den forbindelse sikre, at optrævlingen foregår så åbent som muligt, for denne sag skal ikke gå ud over vores landbrugssektor, understreger Kalistat Lund.

Tror på at Neqi A/S har en fremtid

Nu er Naalakkersuisut altså igang med at få endevendt Neqi A/S for senere at forsøge at redde selskabet og endda give den en hel anden koncept og ny ejerskabsforhold:

- Med den rigtige konstruktion og forhåbentligt med de rigtige ejere, er der gode muligheder for, at selskabet kan overleve, men som sagt i en hel ny konstruktion og koncept på produktionen. Derfor har vi givet arbejdsgruppen til opgave at undersøge muligheder for offentlig/privat ejerskab, og det er mit håb at private virksomheder vil være åbne for et samarbejde om Neqi's fremtid, fortæller Kalistat Lund.

Men faktum er, at KNI A/S stadig styrer og driver Neqi A/S på vegne af ejerne, det grønlandske samfund.

Sermitsiaq.AG har tidligere i denne uge fortalt, hvordan moderselskabet KNI har eftergivet sit datterselskab Neqi A/S's gæld på hele 142,5 millioner kroner.

Ingen tvivl om at det bliver spændende at se, om private virksomheder kan se muligheder i et eventuelt ejerskab om et hidtil underskudsgivende virksomhed og ikke mindst den historik, der klæber sig til selskabet.

Brugseni Pisiffillu suli nalornipput: Puiaasat qillertuusallu uivis- sutaassasoraat

Niuertut suli naluaat utertitseriaaseq qanoq ittorpiaq januaarip allaqqaataani eqqunneqassanersoq. Pisariaqannngitsumik nalornisitsisoqarpoq, Brugseni Pisiffillu isumaqatigiillutik oqarput.

Niuertut akissutissaanik sukumiisumik nassuiaatitalinnik amigaateqarput, Nunatsinni niuertut annerpaat utertitseriaat-simut ukiortaami eqqunneqartussamut tunngatillugu akissu-tinit apeqqutissaqarnerunertik qaammatip ataatsip matuma siornagut tamanit tusarneqarunartumik massuaatigigaat.

Brugseni aamma Pisiffik suliamik qaavatigut suliakkersuu-taasussanik utertitassarparpassuarnik tuniorarneqarnissam-innik ilimasulereerput. Niuertarfiillu suliamut taama atsigi-sumut pifissaagallartillugu piareersarinnannnginnertik aar-leqqutigaat, oqarput.

Maannalu piffissaarupput. Niuertut annerpaat taakku qan-gali iliuuseqartoqaqqullugu nilliaateqartaraluarlutik, qaam-matit pingasuunngitsulluunniit qaangiuppata utertitseriaa-seq eqqunneqartussaq qanoq periuseqarlutik suliarissaner-lugu naluaat, taamaamat piareersimaniarlutik apeqqutimik akineqarnissaat piumasaraat.

Tallimannngormat (septembarip 29-ani, aaqq.) puiaasat qil-lertuusallu sorliit siunissami utertinneqarsinnaassanersut nalunaarutigineqarpoq – kisianni Brugseni Pisiffiillu suli paatsuungapput.

Utertitseriaatsimi nutaami qanorpiaq periuseqarluni puiaa-sat qillertuusallu niuertunit isumagineqartassanersut pillugu Avatangiisinut naalackersuisoqarfik erseqqissumik paasis-sutissiinissamut periarfissaqarsimagaluaqaaq.

Naalackersuisoqarfik Brugsenimik utertitseriaaseq nutaaq pillugu septembarip qeqqani aggersaavoq. Ataatsimiinnerli ilimagisaatut pisimannigilaq, tuniniaanermut pisortaq Jess Nyborg oqarpoq:

- Paasitinneqarpugut, puiaasat pillugit inatsisissaq kingusin-nerpaamik oktobarip allaqqaataani piariissasoq.

Taamaapporlu. Kisianni aperigatta, taavami qanoq puiaasaq akeqassagami? Apeqqummik akitippugut:

Qassilersortikkusukkassigit?

 Allu design

**Sydgrønlands
designbureau**

info@allu.gl
www.allu.gl

- Soorlu qanorsuarluunniit angissusiliissinnaallu-
ni. Akisussaassuseqanngitsuliorneruvoq, tuniniaa-
nermut pisortaq oqarpoq, Isumaqaqportaaq naa-
lackersuisoqarfimmiut tikilluaqquuserpallaarsi-
manngitsut.

Kingusinaarukkaat

Eqqumiippoq, utertitseriaasissap nutaap eqqunnis-
saa taama qanitsigilereersoq akigititassanut tun-
ngatillugu aalajangersagaqanngimmat, isummer-
sorpoq.

Ajornartorsiutinngoreerpoq, pisiortorfigisartattami
amma paasisariaqarpaat.

- Attataasaq tuuginarlugu aqagu aallartiinnarsin-
naanngilagut. Aamma pisiortorfigisartakkatta
(puiaasanut qillertuusanullu) atatillugu utertitsi-
nermi akit systemiminnut ilannguttussaavaat, Jess
Nyborg oqarpoq.

Brugsenimit amma ilisimaneqanngilaq, utertitseriaatsimi
aningaasat qanoq kaaviiartinneqarnissaat issanersoq.

Aamma, Brugseni maskiinanik utertitsiffiusinnaasunik,
maskiinaq puukoq ikigaanni sequtserisinnaasumik suli
peqalinngilaq.

- Taamaaliunngilagut, ilisimannginnatsigu sunarpiaq pisa-
riaqartissanerlutigu. Taamaammatt amma Nunatsinni
pisiortortarfiit arlaannaalluunniit januaarip aallaqqaataanut
piariigaqarsinnaassasoq ilimaginngilara.

Piareersimajumaartunik eqqarsartut piviusorsiuunngillat, Jess
Nyborg oqarpoq. Nangillunilu:

- Uagut tuniniakkatta puukuisa utertinneqarsinnaasortai
tigooqqassallugit pisussaaffeqarpugut. Taamaattumik niue-
rutissagut ikittunnguutinniarutsigit, pisiniartutta puukut
utertitassaat amma ikinnerit isumagisinnaassavagut.

Paatsiveqanngitsumik suliaasoq

Maanna periusissat imaattussaarpasittut, tuniniaanermut
pisortaq ilisimatitsivoq. Brugsenimut utertitat tigooqqaa-
vimmukaassorneqartassapput.

- Assersuutigalugu puiaasat maani tigoriikkavut akileriikka-
vullu suleqatitta tigooqqavimmukaatissavai tassanilu
maskiinanumt allamut ikiorassallugit, taamaasilluni eqqagas-
salerinermik piginneqatigiiffiup ESANI-p akileriikkavut
utertissinnaaniassammagit.

- Ernumassutigilereerpara paatsiveerusimaarnersuaqarnis-
saa.

Pisiffik amma nalornissuteqartutut ilaasoq, pisiortornermut
avamullu nittarsaassinermut pisortaq Heine Stilling Jen-
sen oqarpoq.

- Oqarsinnaasorivippunga, paatsiveersusimaaqaagut, pisu-
mut atatillugu apeqqummut akivoq.

- Uku aasaanerani sulinnngiffeqarneq aallartinngitsorli apeq-
qutigaavut. Aamma isumasiorluta aperisarpaatigut.

Iluarsiisoqassaaq, immaqaluunniit sussa, allamik aalajanger-
simanerusumik inissittoqalerpoq, oqartaraat.

Suut-uku paasinissaat pisariaqartinnerpaagit?

- Utertitseriaatsimut atatillugu qanorpiqqissaq januaarip
aallaqqaataaniit periuuseqassanersugut. Ulloq taanna allamut
nuussinnaanngilarput, kisianni qanoq iliornissarput naluar-
put, Heine Stilling Jensen oqarpoq.

Brugseni Pisiffillu neriupput, avatangiisinut naalackersui-
soqarfiup piaartumik ataatsimeeqatiseralutik attavigissagaa-
tik.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer
Industri-installationer
Service
Skibs-installationer
Data-installationer
Kommunikation
Antenneanlæg
Elevatorer
Belysningsteknik

Sikringsanlæg
Patient- og nødkald
Brandalarm anlæg
Maskinelektro
Termografering
Hvidevarer
Storkøkkener
Døgnvagt
El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S

Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

tlf. 483500
Vagttlf.: 494530

SISA genvinder terræn med million-afkast i første halvår

Første halvår af 2023 har pensionskassen SISA leveret et afkast på 350 mio. kr.

Stor uro ramte de finansielle markeder i begyndelsen af 2022, og det førte til et horribelt tab hos pensionskassen SISA på hele 727 mio. kr. i det første halve år.

SISA er den største grønlandske pensionskasse, og heldigvis er det gået betydeligt bedre i år.

Pensionskassen har således leveret et afkast på 350 mio. kr., viser en halvårsrapport.

Af overskuddet skal de 48 mio. kr. betales til pensionsafkastskat. Pensionskassen betegner resultatet som tilfredsstillende, men der er fortsat usikkerhed:

Fortsat stor usikkerhed

- Investeringsafkastet for første halvår 2023 er tilfredsstillende, og omkring halvdelen af tabene på investeringerne i 2022 er genvundet. Der er dog fortsat stor usikkerhed på investeringsmarkederne, skriver SISA i halvårsrapporten.

I forhold til forventningerne til andet halvår, fremhæver SISA en række konkrete risikofaktorer, der gør situationen usikker:

- Inflationen er stadig høj, og det kan risikere at udløse en recession og dermed faldende aktiekurser. Renterne steg kraftigt i 2022, hvilket gav store tab på obligationerne.

Krig og spændinger

- Der er fortsat et mindre tab på obligationerne i 1. halvår 2023, og der er risiko for at renten skal stige yderligere.

Endelig er der fortsat krig i Ukraine og spændinger mellem Kina og Vesten, så den geopolitiske situation bidrager også til usikkerheden, skriver SISA i sin halvårsrapport.

Pensionskassen er dog ikke i tvivl om, at investeringerne vil give positive afkast på langt sigt.

SISA skriver i rapporten, at der i 1. halvår 2023 er indbetalt medlemsbidrag på i alt 176,6 mio. kr. Det er en stigning i løbende medlemsbidrag på 14,3 mio. kr. og et fald i overførsler fra andre ordninger på 1,1 mio. kr.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 17.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	08.00 - 12.00

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Brugseni og Pisiffik er i vildrede: Frygter stort flaske- og dåse- kaos

Detailhandlen ved stadig ikke, hvordan det nye pantsystem, som træder i kraft 1. januar, skal virke i praksis. Forløbet har været unødigt kaotisk, lyder det samstemmende fra Brugseni og Pisiffik.

Det gik ikke ubemærket hen, da to af landets store butikskæder for en måned siden udbasunerede, at de havde flere spørgsmål end svar til det nye pantsystem, der skal være klar 1. januar.

Brugseni og Pisiffik frygter store mængder pant, som giver dem ekstra arbejde. Butikkerne når ikke at ruste sig til opgaven, fordi de ikke har fået tid nok til at forberede sig, lyder det samstemmende.

Nu rinder tiden ud. Og selvom butikskæderne for længst har råbt vagt i gevær, har de stadig flere spørgsmål end svar her mindre end tre måneder før, et nyt pantsystem skal være klar.

I fredags blev det meldt ud præcist, hvilke produkter, der fremover skal pantes - men det gør ikke Brugseni og Pisiffik mindre forvirrede.

Departementet for Miljø har ellers haft rig mulighed for at sætte detailhandlen ind i sagerne. I midten af september inviterede departementet blandt andre Brugseni til et møde om netop det nye pantsystem. Det gik dog ikke helt som forventet, forklarer salgschef Jess Nyborg:

- Vi fik at vide, at den nye emballagelov ville være klar senest 1. oktober. Det blev den også. Men vi spurgte også, hvad panten skal være. Og det modspørgsmål, vi fik, var: Hvad kunne I tænke jer?

- Som om, der er frit valg på alle hylder. Det er i hvert fald ikke at tage ansvar, siger salgschefen, som i øvrigt mener, at departementet ikke har virket særlig imødekommende. Bagud på tid

Det virker besynderligt, synes han, hvis departementet ikke har gjort sig nogle tanker om pantstørrelsen så sent i forløbet. Og det er ikke uproblematisk. Leverandørerne har brug for besked.

- De kan ikke bare trykke på en knap, og så kører det fra i

morgen af. Det tager tid for dem at indstille deres system til at kunne påføre den korrekte pant, siger Jess Nyborg.

Brugseni aner heller ikke, hvordan kredsløbet med og afregningen af panten kommer til at fungere.

Dertil kommer, at Brugseni endnu ikke har investeret i maskiner, der kan knuse emballagen på den anden side af flaskeautomaten.

- Det har vi ikke, for vi har ikke vidst, hvad vi skulle købe ind. Vi kan ikke forvente, at den eneste leverandør i Grønland kan stå klar med det her til 1. januar. Det er ren utopi at tro, siger Jess Nyborg. Han tilføjer:

- Vi er forpligtet til at modtage panten på de varer, vi sælger. Så hvis vi vælger at have et ekstremt smalt sortiment med kun ganske få produkter, så er det også nemmere for os at håndtere, når kunderne kommer og afleverer det igen.

Kaotisk forløb

Som det ser ud lige nu, oplyser salgschefen, skal Brugseni køre panten ud til en modtagestation.

Her skal en medarbejder på ny putte den allerede afleverede pant ind i en flaskeautomat, så panten kan blive afregnet korrekt med affaldsselskabet ESANI.

- Jeg frygter, at det bliver et stort kaos.

Pisiffik er fuldstændig i samme båd, forklarer indkøbs- og marketingschef Heine Stilling Jensen.

- Jeg tror, jeg vil kalde det kaotisk, svarer han på spørgsmålet om hele forløbet.

- Vi har stillet de her spørgsmål før sommerferien. Vi bliver spurgt om inputs. Noget bliver rettet, men alligevel er det ikke sådan, at der er noget helt endeligt på plads. Hvad har du mest brug for at vide?

- Hvordan det rent praktisk skal fungere 1. januar. Dagen kan vi ikke rykke på, men vi aner ikke, hvordan det skal foregå, siger Heine Stilling Jensen.

Brugseni og Pisiffik håber, at Departementet for Miljø hurtigst muligt tager initiativ til et møde.

Naatitat Upernaviarsummeersut piumaneqarluartut

Jordbærit misiligutigalugit naatinneqartut pisinianit uitsatigineqarluartut, naatsiivilerisup oqaatigaa.

Najukkami naatitat nutaat amerlanerusut, imminut pilersorneruneq, avataanit tikisinneqartartut ikinnerusut. Imminut pilersornerulernissamut Naalakkersuisut siunissami anguniagaasa ilaat tamakkuupput, periaaseriniarneqartorlu maani siulliuvoq, aviisi Sermitsiaq taama allappoq.

Nunatta imminut pilersornerunissaanut iliuseqartut ilagaat, nunami ammaannartumi naatsiivilerisoq Kim Neider. Taassuma siorna apriilip aallaqqaataanni Upernaviarsummi misileraalluni naatitsivik ingerlatilerpaa, Kujataanilu naatitanik naatitsisarnissaminut isumassarsiorluni ukiaq manna Islandimi angalasimalluni. Kim Neiderip misileraalluni naatitsivik ingerlatilermaguli pisoqarsimaqaaq. Broccolitt, hvid-

kålit qeritinneqarsinnaasut, rabarberit, rødbedit, jordbærit salaatillu assigiinngitsut, tamakkuupput naatitat ilaat Kim Neiderip ukiaq manna katersorsinnaasaasa ilaat. Tamakkulu soqutigineqarluartut taassuma oqaatigaa.

- Suliniut pillugu tapersorsorneqarluaqaanga, aamma naqqaniit siorna aallartinnera eqqarsaatigigaanni ineriartortoqarsimaqaaq, inuinnaallu maanngarlutik naatitanik pisisarput.

Ukioq manna illumi naatitsivimmi jordbærinik misiligutigalugit naatitsigama, taakkulu ussagartitsilluarsimapput, ingammik ilaqutariinnut meerartalinnut, Kim Neider oqarpoq.

Naatitsisartut amerlanerulernissaat neriuutigigaa

Kujataani naatsiiat naatinneqartartut ajornartorsiutaanerat ilaatigut pissutigalugu, Kim Neider Islandimut paasisassarsiorpoq, tamaanimi silap pissusia maanisut iinnangajammat.

Paasisassarsiorneranut siunertarineqarluni Islandimi naatitanik tunisassiornerup Nunatsinnit annertungerungaatsiartup isumassarsiorfigineqarnissaa. Illunut naatitsivinnut akikinnerusumik kiassaasoqarsinnaanera Kim Neiderip ilaatigut patsisaanerapaa, taanna misileraalluni naatitsivimmi kisimiilluni sulinerusarpoq, aasarli manna naatitamini katersinnermini naatsiivilerisunngorniamik ikiorteqarluni.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit: Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera tupinnaannartumik ingerlalluarpoq

Suliffissaaleqisut aatsaat taama ikitsiginerat aalisakkalu avammut tunisat aatsaat taama amerlatiginerat pisutigalugit nunatta aningaasaqarnera patajaalluinnartumik inissisimavoq.

Coronamik nappaalanersuaq, Ukrainemi sorsunneq, nukis-siornikkut ajornartorsiorneq aningaasallu naleerukkiartorne-rat.

Ukiuni kingullerni nunat tamalaat akornanni ajornartorsiutit qaleriiaaginnaat atugaapput, tamakkulu sumiiffippassuarni nunat aningaasaqarniarnerinut malunnaatilimmik sunniuteq- arnerliorput. Naallu nunat tamalaat akornanni atugassarit- taasut uivertitsigaluaqisut, Kalaallit Nunaata aningaasaqar- nikkut inissisimanagera tupinnaannartumik pitsaavoq.

Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit Nunatta aningaasaqarnikkut inissisimanageranik misissuine- ranni ualeq manna saqqummiunneqartumi erserpoq, Siun- nersuisoqatigiit siulittaasuata Torben M. Andersenip ullumi tusagassiorunik katersortitsinermi saqqummiivoq:

- Aningaasaqarniarneq ajunngivissumik ingerlavoq, ukiuni- lumi arlalinngortuni taamaalluni. Kalaallit Nunaat nunanut coronamik nappaalanersuarnik Ukrainemilu sorsunermik aningaasaqarnikkut annertuumik eqqugaanngitsunut ikittuar- rarsuarnut ilaavoq, immaqalumi eqqugaanngitsutuaalluni. Nunani allani takusinnaasatsinnut sanilliuatissagaanni, Torben M. Andersen oqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqati- giit naapertorlugit aningaasaqarnikkut siuariarneq annermik marlunnik pissuteqarpoq.

Siullertut: aalisarneq ukiuni marlussunni kingullerni, nalin- ginnaanngitsumik pitsaalluinnartunik ingerlavoq.

- Pisarineqartartut amerliartorput, kinguppannik pisassiissu- tit qaffanneqarput ilutigisaanillu aalisakkat akii qaffakkiar- torluarlutik. Oqartoqarsinnaavoq illuatungeriit iluanaaruteq- arsimasut. Kisiannili aamma aalisarnerup aningaasaqarniar- nikkut pinngitsoorneqarsinnaannginera tamatuma erser- seqqippaa, Torben M. Andersen oqarpoq.

Piviusut naapertorlugit aalisakkanik qalerualinnillu avam- mut nioqquteqarneq taama annertutiginiikuunngisaannarpoq, Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqati- giit nalunaarusiaminni taama allapput.

Saniatigut ukiuni kingullerni attaveqaateqarnikkut suliniuti- nut aningaasalersuinerit, ilaatigut assersuutigalugit Nuum- mi, Ilulissani Qaqortumilu mittarfissanut aamma aningaa- saqarnermut sunniuteqarluarput.

- Tamanna soorunami aamma pingaaruteqarpoq, tamatu- munnga suliaqarneq attuumassuteqarmat, sulisussallu pisa- riaqartinneqarmata, Torben M. Andersen oqarpoq.

Ilutigisaanik nalunaarusiami eqqaaneqarpoq, mittarfinnik akunnittarfinnillu nutaanik sanaartorneq, siunissami takor- nariaqarnikkut inuussutissarsiorerup periarfissaanik pit- sannngorsaaqataasut, taamaalillunilu Nunatta aningaasaqar- nera patajaallisarlugu.

Suliffissaaleqisut aatsaat taama ikitsipput

Suliffissaaleqisut aatsaat taama ikitsiginerat aningaasaqar- nerup ingerlalluarnernut ersiutaalluarpoq. Nalunaarusiaq

naapertorlugu suliffissaaleqineq ukioq manna 2 %-ip mis- saaniilerpoq – siornatigullu taama appasinnikuutiginnngisa- annarpoq. Allatut oqaatigalugu sulisinnaasut tamarmik suliffeqarput, Torben M. Andersen oqaluttuarpoq.

- Nunap immikkoortuani sumiinneq apeqqutaatillugu suli assigiinngissuteqartoqarpoq. Suliffissaaleqisut ikinnerat Nuummi illoqarfinnilu annerni allani ersarinnerpaavoq. Kisianni nalinginnaasumik takuneqarsinnaavoq, suliffissaa- leqisut aatsaat taama ikitsigisut, ikileriarteqqinnissaallu ajornakusuuksaaq.

Kisianni suliffissaaleqisut taama ikitsigitillugit aningaasaq- arnerup annertusaqqinnissaa ajornakusoorsinnaammat, Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqati- giinni siulittaasup malugeqquaa.

- Tamatuma aamma kinguneraa maannakkorpiaq aningaa- saqarniarnermut akimmiffiit imaluunniit kigaalaqutaasut pingaarnersaat tassaammat sulisussanik amigaateqarneq. Sulisussarsiorneq nalinginnaasumik isigalugu annertuvoq, suliassallu ilaat sulisussaaleqineq pissutigalugu aallartin- neqarsinnaanngillat.

Nalunaarusiaq naapertorlugu tamanna pissutigalugu ukiuni aggersuni sulisussanik avataaniit tikisitsinissaaq annertune- rusumik pisariaqartinneqarsinnaavoq.

Ingerlarsorpallaalinnnginnissaaq mianersuussassaavoq

Naak ullumi nunatta aningaasaqarnera pillugu saqqummius- sineq ingerlalluarfiusunik ulikkaarluartoq, Kalaallit Nu- naanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit aamma aningaasaqarnikkut ingerlalluarnarup ukiuni aggersuni ingerlaannarnissaanut akimmiffiulersinnaasunik isiginia- gaqarput.

Naalackersuisut ingerlalluortoqarnera pissutigalugu isumal- luarpallaalerlutik, aningaasalersuinerpassuarnik aallarnisa- allutik piniinnalinnnginnissaaq maanna pingaaruteqarpoq, taamaaliornikkullu sulisussat piumaneqarnerannik annertu- saaqqillutik. Tamannami aningaasaqarnerup ingerlarsorpalla- lalerneranik kingunerisinnaavoq, Torben M. Andersen oqarpoq.

- Taamaammat assersuutigalugu attaveqaateqarnikkut anin- gaasalersuinerit nutaat maanna mittarfiliorerit naammassi- neqarnissaannut utaqqitinneqarnissaaq inassutigaarput. Taamaaliornikkut assigiiaarnerusumik ingerlatsisoqarsinna- ammat.

Ilutigisaanik aamma siunissami sulisussat amerlanerunissa- at naalackersuinikkut qulakkeertariaqarpoq.

Ilinniartitaanerup killiffiata qaffanneqarneratigut taamaa- liortoqarsinnaavoq, amerlanerit ilinniagaqarnissaaq qulakke- erniarlugu. Taamaaliorneq ukiut tallimat qilillut qaangiune- ranni pitsaasumik sunniuteqassaaq, Torben M. Andersen isumaqarpoq.

- Aappaattut inuit sulisinnaasut sulinerunissaaq anguniarlugu sapinngisamik iliuseqarnissaaq, tassuunakkullu suliniutit nutaat aallarnisarneqarnissaaq inissaqartilirlugu.

Minnerunngitsumik arlariinnik aningaasarsiorfeqarnissaaq anguneqarsinnaavoq, aalisarneq kisiat isumalluutigiunnaar- lugu, Torben M. Andersen isumaqarpoq.

Qaqortup mittarfissaa kinguaattooqqittoq: Narsarsuarmi mittarfik 2026 tikillugu ingerlaannassaaq

Qaqortoqs nye lufthavn yderligere forsinket: Narsarsuaq Lufthavn skal forbli- ve i drift indtil 2026

Siusinnerusukkut nalunaarut naapertorlugu 2025-mi ukiap tungaanuungitsoq.

Qaqortumi mittarfissamik sanaartornerup kinguaattooqqilerneru sapaatip-akunnerata siuliani Sermitsiamit allaaserineqarpoq. Tamatumuuna Kalaallit Airports Domesticip (KAIR) 2026-mi ammaanissaaq siunniuppaa, siusinnerusukkut nalunaarutaasimasooq naapertorlugu 2025-mi ukiakuungitsoq, aviisi Sermitsiaq taama allappooq.

Tikittarfissamik, sullissivissamik mitsitsisartullu napasuliasaannik sanaartornissamik suliarinninnissamut isumaqatigiissutissaaq pillugu KAIR-ip MT Højgaardimut isumaqatiginninniarusaarnini taamaatippaa.

Taamaalilluni Narsarsuarmi mittarfik 2026 tikillugu ingerlaannassaaq. Qaqortup mittarfissaa ammarpat, Narsarsuup mittarfia helikopteritut mittarfiinnanngormissaa pilersaarutaavoq.

KAIR-ip nutaarsiassiinerata saniatigut allanik nutaarsiasaarpallaanngitsoq, KAIR-imi Mittarfeqarfinnilu attaveqatigiinnermut qullersaaq Mikkel Bjarnø Lund oqarpoq.

- Sanatitsinerup akissaata inissinnissaa pilersaarutitsinniit sivirusaarnaruarput, naammassinissaanullu annikitsuinnaarmik kinguneqassaaq. Piffissami matumani isumaqatigiisummik inaarutaasumik aammalu sanaartornissamut piffissaliussinnissamut suli inissitinnata allatut inerniliisinnanngikkallarput. Taakkuli qanittukkut pinissaat naatsorsuutigaarput, allakkatigut Sermitsiamut akissummini allappooq.

Og ikke til efteråret 2025, som tidligere meldt ud.

I sidste uge kunne Sermitsiaq fortælle, at den kommende regionale lufthavn i Qaqortoq igen bliver forsinket. Denne gang sigter Kalaallit Airports Domestic (KAIR) efter en åbning i 2026, og ikke til efteråret 2025, som ellers tidligere meldt ud, det skriver avisen Sermitsiaq.

KAIR har opsagt samarbejdsaftalen og dermed stoppet de langtrukne forhandlinger med MT Højgaard om en totalentreprisekontrakt på byggeri af en terminalbygning, en servicebygning og et AFIS-kontroltårn.

Og det betyder, at atlantlufthavnen i Narsarsuaq skal forblive i drift indtil 2026. Når Qaqortoqs nye regionallufthavn åbner, er det planen, at Narsarsuaq atlantlufthavn nedgraderes til et helistop.

Umiddelbart er der ikke så meget nyt i den oplysning udover det, KAIR allerede har meldt ud, fortæller Mikkel Bjarnø Lund, der er kommunikationschef i både KAIR og Mittarfeqarfiit.

- Det har taget mere tid, end vi havde planlagt at få en bygningsentreprise på plads, og det får formodentlig en mindre betydning for afleveringstidspunktet. På nuværende tidspunkt kan vi dog ikke konkludere noget mere konkret end det, da en endelig aftale, og derfor en tidsplan for byggerierne, jo ikke er på plads endnu. Det forventer vi dog sker meget snart, fortæller Mikkel Bjarnø Lund i et skriftligt svar til Sermitsiaq.

Permien & Permien

I samarbejde med

COMBY

SERVICE IS A PRIORITY

Vi tilbyder internet til både private og erhverv.

til følgende månedlige priser:

Privat "Op til" pakke

10/2 mbit

599 kr.

30/5 mbit

699 kr.

30/30 mbit

899 kr.

Oprettelse: 2.200kr.

Erhervs "Op til" pakke

30/30 mbit

1.349 kr.

50/50 mbit

2.199 kr.

100/100 mbit

2.899 kr.

Oprettelse: Spørg om priser, da det variere

Canon

Vi tilbyder også leje af MFP maskiner

Hvis interesse eller ved spørgsmål, så enten ring på +299 49 45 85 eller skriv til info@permien.org

NUTAAT
NYHED

Qaqortumi internetimut atuisuuffiit nutaat

Nye internetabonnementer i Qaqortoq

INTERNETI

20/5
MBIT

799,- / MD. QAAMM.

INTERNETI

40/10
MBIT

899,- / MD. QAAMM.

INTERNETI

80/20
MBIT

1.099,- / MD. QAAMM.

INTERNETI

5/1
MBIT

499,- / MD. QAAMM.

INTERNETI

10/2
MBIT

599,- / MD. QAAMM.

tusass

tusass.gl